

Alenka Kandušer, *Diptih – Portugalska, gvaš*, 2001

Teklo je leto 2018

Zbirka elektronskih novic Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje,
zdrženja za izobraževanje in družbeno vključenost

Ljubljana, januar 2019

Teklo je leto 2018

Zbirka elektronskih novic Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje

Urejanje: Dušana Findeisen

Oblikovanje: Urška Telban, Meta Kutin

Lektoriranje: Alijana Šantej, Urška Telban

Izdala: Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje,
zdrženje za izobraževanje in družbeno vključenost

Poljanska cesta 6, SI-1000 Ljubljana

Tisk: Stanko Pančur s. p., Ljubljana

Naklada 20 izvodov

Teklo je leto 2018

Zbirka elektronskih novic Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje,
združenja za izobraževanje in družbeno vključenost

Ljubljana, januar 2019

Drage bralke in bralci,

spet se je pred našimi očmi izteklo leto. Znova smo v tej publikaciji zbrali pričevanja o delu, doživljanju in snovanju načrtov na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje. Pa ne le tam, tudi na posameznih univerzah po Sloveniji, v drugih organizacijah starejših in za starejše doma in po svetu. Kot vsako leto predstavljamo vsebino in namen posebnih dogodkov in projektov, ki smo jih uresničili sami, ali bi želeli s poročilom koga med vami navdušiti, da uresniči to ali ono med opisanimi zamislili.

Teklo je leto je cvetober dogodkov in dejavnosti. V januarju smo poročali o izobraževanju za tiste starejše, ki so šolske klopi zapustili zgodaj, si pa želijo znanja. Učili so se angleškega jezika, spoznavali so računalniške aplikacije, krepili komunikacijske veščine. V aprilu izstopata dva dogodka: Trideset let umetnostne zgodovine na UTŽO v Narodni galeriji Ljubljana in mednarodni posvet Globalno povezovanje za razvoj sodobne podobe starosti. V juniju omenjamo posvet na temo srebrne ekonomije, pa Teden vseživljenjskega učenja v maju in juniju ter mednarodno konferenco Promoviranje izobraževanja starejših, P3AE. V novembru smo izdali zbornik Liber amicorum Ana Krajnc: Človek mora biti dovolj drzen, da zagovarja svoje vrednote.

V Mednarodnih novicah smo popisali svoje številne evropske projekte, med njimi RefugeesIN, projekt za učenje ustvarjanja dokumentarnega filma in spoznavanje problematike migrantov. Omenili smo različne festivale, na katerih smo se predstavili. Pa kaj bi naštevali! Popisali smo dogodke in dejavnosti za študente, mentorje, prostovoljce, vodstvo univerz, strokovnjake vseh vrst, politike, kajti naše novice so edino glasilo, namenjeno izobraževanju starejših in bralstvo je raznoliko. Poročali smo o dogodkih drugod, o novih presenetljivih tezah in rezultatih raziskav, o knjigah, filmih, katerih predmet prikaza so starost, starejši, izobraževanje, vključevanje v družbo in javni prostor. Popisali smo dogodke v soorganizaciji ali v sodelovanju z drugimi: denimo Kulturni bazar v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo RS, festival nevladnih organizacij Lupa v sodelovanju s CNVOS, TVU v sodelovanju z Andragoškim centrom Slovenije. Skušali smo narediti izbor informacij za naše študente in mentorje. Posebej smo se posvetili vprašanju disleksije in delovanju Inštituta za disleksijo.

Ko takole sleherno leto pišem uvod v publikacijo *Teklo je leto*, se mi zazdi, da gre za nenehno ponavljanje že slišane in že videne, a tudi ponavljanja ni nikoli dovolj. Ko поблиžje pogledam, kaj se je v letu dni zgodilo, pa razumem, od kod ta občutek. Nenehno se trudimo, da dajemo prostor dejavnostim, ki podpirajo naše razvejano, vendar ciljno usmerjeno poslanstvo. Le tako Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje ostaja in postaja to, kar želi biti; študijsko, raziskovalno, svetovalno središče starejših in za starejše, prostor znanstveno utemeljenega izobraževanja starejših in strokovnjakov na našem področju. Upamo, da je ta univerza tudi slika in podoba vaših želja, interesov in potreb.

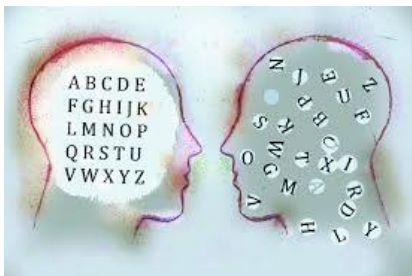
Dušana Findeisen, urednica

Novice U3-1 2018

Ruščina in Ruski center znanosti in kulture na obisku Ilirska Bistrica, 16. februar 2018

Rusijo poznajo starejše generacije predvsem po filmu in ruski književnosti. Sredi obleganega Leningrada je denimo delo Jevgenij Onjegin mnogim pomagalo, da so preživel, kajti znali so ga na pamet in natančni opisi hrane so oblegane vsaj malo nasitili. Ruska poezija je bila edina »živa, človeška, lahko si jo je bilo podariti«. Puškinove pesmi so dolgo simbolizirale lepoto ruskega jezika. Takšne in podobne misli so se članom UTŽO Ilirska Bistrica utrnile ob obisku predstavnikov Ruskega centra znanosti in kulture (RCZK) iz Ljubljane. Ruščine se v Ilirski Bistrici učijo tudi na tamkajšnji UTŽO. S kulturnim programom so osnovnošolci in recitatorji, člani študijske skupine »Ruščina« (Vladimir Polh, Danica Kirn, Marija Gaberšnik, ob pomoči mentorice profesorice Mete Frank), pričakali obiskovalce. V imenu UTŽO je priznanje Ruskega centra prevzela predsednica UTŽO Nevenka Tomšič. Pripomba: leta 1980 je 82 % prebivalcev tedanje Sovjetske zveze govorilo rusko, od tega jih je 58 % izjavilo, da je ruščina njihov materni jezik. Danes v Rusiji ločujejo med etničnimi Rusi in rusofoni (tistimi, ki govorijo rusko). (Vir: Marija Gaberšnik)

Z barvnimi očali je življenje že več kot dvesto oseb z disleksijo boljše Ljubljana, januar 2018

Ljubica Kosmač in doc. dr. Polona Kelava z Inštituta za disleksijo, ki smo ga na temelju lastnih raziskav ustanovili na SUTŽO, sta svoje delo ozko specializirali za področje ugotavljanja skotopičnega sindroma pri osebah z disleksijo. Pred tem sta pod mentorstvom britanskega strokovnjaka Alana Penna uspešno zaključili usposabljanje za ugotavljanje skotopičnega sindroma in si pridobili mednarodno spričevalo, katerega podeljuje Helen Irlen z Inštituta Irlen v Kaliforniji, s tem pa tudi dovoljenje za testiranje oseb z disleksijo za skotopično občutljivost. Te pogosto potrebujejo posebna barvna očala, ki lajšajo vrsto njihovih težav. Tako je nastal zdaj ločen in samostojno delujoč Inštitut za skotopični sindrom oziroma *Klinika Irlen Slovenija*, ena od 170-ih klinik po svetu ter ena redkih v srednji Evropi. Spričo dejstva, da bodo odslej testiranje skotopične občutljivosti vodili domači strokovnjaki, se

bodo čakalne vrste občutno skrajšale. V Sloveniji se je z barvnimi očali doslej življenje izboljšalo že več kot 200 otrokom in odraslim.

Stari starši in njihovi vnuki. V študijski krožek za keramiko mentorice Lučke Šičarov prihajajo skupaj

Ljubljana, januar–marec 2018

Ni vsaka tema primerna za medgeneracijsko učenje, kažejo raziskave. Ustvarjati z rokami pa je mogoče skupaj, da je le tema upodabljanja blizu vsem. Udeleženci vseh generacij skupaj opredmetijo pravljice, mite, ustvarjajo pravljичne hišice in prebivalce teh bivališč. Izbirajo med pravljичnimi, literarnimi in filmskimi liki. Včasih so kuharji in peki, spet drugič slaščičarji: iz gline oblikujejo torte in tortice, kruhke, potičke in bonbončke. Poskusili so se tudi v izdelovanju novoletnih okraskov in drobnih daril. Namen programa: skupno ustvarjanje starih staršev in vnukov v keramiki, prepoznati glino kot ustvarjalni material, vzbujati veselje do oblikovanja in izdelave keramike, razvijati samostojnost in občutljivost za barve in oblike. (Vir: Lučka Šičarov)

V Kinu Komuna se je v zapolnjeni dvorani pričel letni program Srečamo se v kinu

Ljubljana, 30. januar 2018

Več kot tristo sedežev Kina Komuna so tokrat zasedli študenti SUTŽO, da si ogledajo prvi film letnega programa *Srečamo se v kinu*. Ko se sedem prijateljev odloči, da si bodo zaupali vsebino vseh elektronskih sporočil in telefonskih klicev, se razkrijejo skrivnosti in miru ni več. Letošnji letni program *Srečamo se v kinu* smo tako odprli s filmom italijanskega režiserja Paola Genoveseja. To je film o digitalni odvisnosti, o javni, zasebni in skriti resnici, ki jih nosimo v sebi. Razkrita resnica lahko boli, zato jo prilagajamo kontekstu in sogovorniku, odvisna je tudi od socialnega okolja. V Švici ali Sloveniji so denimo hinavščina, pretvarjanje ali skrivanje nesprijemljivi, medtem ko na Japonskem velja skrivanje za nujno, da ne prizadenejo drugega. Obliki hinavščine in pretvarjanja pa sta vsaj dve: pretvarjanje do drugih, pa tudi do sebe.

Vrt ni pojav, je zgodba in je proces. Mitja Škrjanec v Enajsti šoli v knjigarni Ljubljana, 6. marec 2018

Vrt je hkrati zgodba ljudi in krajine. Ko zagledamo vrt, začutimo ljudi, zato ga velja dobro načrtovati. Kdaj, kdo in kako bo užival vrt, odrasli, otroci, mladi, danes, jutri, pa tudi v daljni prihodnosti? Kaj so gradniki vrta? Odprta ali omejena zasajenost, voda, robovi, grajeni elementi, oprema, igrala, a ne smemo pozabiti, da je vrt predvsem umetnost ustvarjanja praznine in krožnosti, kajti ljudje smo radi v krogu. Bosta tam skupaj cvetje in zelenjava? Bodo tam drevesa, *člani družine*? Listavci bodo ustvarjali senco. Kaj pa iglavci? Oblike vrtov so lahko strižene ali dinamične. Vse to in še marsikaj je treba upoštevati, ko vrt načrtujemo. Zanimanje za estetiko in uporabnost vrtov ter za predavanja Mitje Škrjanca, krajinskega arhitekta in mentorja UTŽO Ljubljana, je očitno veliko. V knjigarno Konzorcija MK je na mesečno srečanje letnega cikla Enajsta šola v knjigarni privedlo številno občinstvo.

Okrogla miza z mentorji

Zagreb v Ljubljani 5.–8. marec 2018

Tako smo poimenovali študijski obisk strokovnjakov in vodstva UTŽO Zagreb v Ljubljani v okviru njihovega evropskega projekta. Za Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje je bila to priložnost več, da analitično pregleda delo zadnjih let in pridobljena spoznanja, pa tudi, da se navdihne ob zamislih kolegov: da bi študenti UTŽO lahko urejali lasten časopis, da bi se bolj slišal njihov glas med njimi. Da bi bilo vredno razviti tematske poti, denimo industrijske dediščine, v slovenskem ali angleškem jeziku, da bi bilo lahko več Facebook strani v študijskih skupinah. SUTŽO je za goste pripravila program z vsebinami, kot so: Mednarodni festival znanja in kulture starejših, Srečamo se v kinu, Enajsta šola v knjigarni, razvoj izobraževalnih programov in projektov. Posebno mesto smo namenili samo-organiziranim skupinam študentom SUTŽO (za srebrno ekonomijo, zagovorništvo itd.) ter projektom, ki so jih študenti sami zasnovali in izvedli. Program obiska je pripravila in koordinirala Alijana Šantelj.

Uroš Trampuš, Urška Majaron, Simona Jerala in Dušana Findeisen

V studiu Radia Slovenija o Begunskih časih in dokumentarnih filmih SUTŽO

“Nisem mislila, da bo vojna tako rušilna, da bo trajala tako dolgo. V Sarajevu sem za seboj pustila vse, kar sem imela, starše, prijatelje, svoje življenje, edino, ki sem ga poznala ...”, pravi Marijana, diplomirana ekonomistka, katere zgodbo so udeleženci filmske skupine Begunski časi (angl. RefugeesIN) posneli v zimskem okolju ljubljanskih Prul. Nastal je klasičen portretni dokumentarec, ki pripoveduje dolgo zgodbo uspele integracije. *Samo še en objem* pa je zgodba začetne integracije mladega slikarja iz Afganistana. Marijana je zgodba o pomenu posameznikov, ki pomagajo, pojasnjujejo, učijo, informirajo, zgodba o osebnostnih lastnostih, potrebnih za prilagajanje življenju med nami. Zaključila se je tudi raziskava *Od pobega do pripadanja*, nastal je učbenik za izobraževalce, pravkar nastaja prevod dvanajstih evropskih filmov. Čakajo nas še dogodki, predstavitve, festivali, konference. Ostaja pa nam novo znanje o nastajanju dokumentarnih filmov. Sodelovali so mentorji dr. Dušana Findeisen, Simona Jerala, Andrej Avanzo, Maks Sušnik in koordinatorica projekta Urška Majaron. Več v oddaji Storž na Radio Prvi: <http://4d.rtv.slo.si/arhiv/storz/174523223>

Meta Kutin z jedrom raziskovalne skupine

Meta Kutin in Z menoj po mojem mestu v radijski oddaji Modrost v očeh

Meta Kutin predstavi svoja razmišljanja o arhitekturi, predvsem pa projekte manjšega in večjega obsega, ki so jih izvedli študenti UTŽO pod njenim vodstvom. Kako se je spreminjala ona sama, kako so se spreminjali študenti, kako se je spreminjal njihov pogled na grajeni prostor.

Več: http://audio.ognjisce.si/oddaje/Modrost_v_oceh/2018

Usposabljanja za animatorje

Potekajo v več skupinah in več krajih po Sloveniji, da se lahko zvrstijo mnogi. Posvečena so razumevanju koncepta univerze za tretje življenjsko obdobje, vlogi animatorja v študijski skupini na UTŽO, pomenu UTŽO za lokalno skupnost, različnim operativnim vprašanjem, pa tudi dinamiki učne skupine in odnosom v njej. Sodelujejo prof. dr. Ana Krajnc, Alijana Šantej, Slavica Ravnik, Alenka Gabriela Ščuka, Mirjam Bevc Peressutti in Marko Živec. Zadnje usposabljanje se bo odvijalo 29. marca v Ilirski Bistrici. Deležno je podpore Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS.

Izšla je publikacija Teklo je leto 2017

Več: www.utzo.si/e-novice

Christchurch, filmska skupina UTŽO iz Berlina snema celovečerce

V Christchurch so leta 2011 vodili uspešno poletno šolo filma. Posneli so tudi štiridesetminutni dokumentarni film. Prvo leto so se, tako kot mi v projektu CINAGE na SUTŽO, seznanjali s snemalno knjigo in filmskimi tehnikami. Kasneje so se podali še na obisk v Wimbledonске filmske studie. Čas mračnosti (angl. The Age of Darkness) je bil njihov prvi dramatizirani dokumentarec, postavljen v 12. stoletje. Pokazali so, kako so križarske vojne in avguštinski bratje vplivali na nastanek njihove UTŽO. Posneli so tudi več komedij. Zdaj pripravljajo 90–minutno detektivko, ki so jo prijavili na filmski

festival. Kdo so filmarji? Stari so od 60 do 90 let (četudi starost ni relevanten podatek), ki se doslej niso ukvarjali s filmom. Filmski oddelek njihove UTŽO vodi upokojeni filmar.

Mlajših ne imenujemo mladostniki, zakaj bi torej starejše imenovali starostniki?

Bi sami sebe poimenovali starostnik ali starostnica? Ne bi. Bi sprejeli strokovno poimenovanje starejši odrasli? Ni vam blizu, nesprejemljivo pa tudi ni. Novinarji naj raje uporabijo samostalnika moški ali ženska ter dodajo starost, če je potrebno. Izraz senior je slabšalen, kažejo rezultati raziskave Mednarodnega centra dolgoživosti.

<https://academic.oup.com/innovateage/article/2/1/igx032/4788754>

Dejavno staranje in izobraževanje v srednjih in poznejših letih življenja?

Staranje prebivalstva pomeni veliko število starejših pa tudi višjo srednjo starost, pravi avtorica članka Judith Daves. Zaradi zgodnjega upokojevanja v nekaterih državah so zlasti moški zgubili veselje, da bi ostali na trgu dela. Stroški podpiranja neproduktivnih ljudi v srednjih letih, pomanjkanje znanja in spretnosti na trgu vodijo v politiko dejavnega staranja. Izobraževanje srednje starih je nujno potrebno. Študija Victoria University of Wellington v Novi Zelandiji je zajela skoraj 1000 študentov, starih 40 let in več. Spoznanja? Vzorci vključevanja v izobraževanje, motivi in rezultati, dopolnilno izobraževanje. Študija je pokazala, da je nujno uvesti izobraževanje za dejavno staranje v visokošolski študij.

<https://doi.org/10.1017/S0144686X02008528>

Napovedujemo, vabimo

16. marec-12. april 2018

Urbanistični inštitut, Trnovski pristan 2, Ljubljana

Plečnik v keramiki. Razstava oblikovalcev gline UTŽO Domžale in UTŽO Ljubljana (mentorica Lučka Šičarov)

[Več...>>](#)

27. marec 2018 ob 10.00

Kino Komuna, Cankarjeva 1

Filmski abonma **Srečamo se v kinu**: Viktorija in Abdul

[Več... >>](#)

28. marec 2018 ob 9.00

UTŽO Ljubljana, Poljanska 6

Usposabljanje za animatorje Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje

Prijave: Urška Telban; urska.telban@univerzatri.si

29. marec 2018 ob 9.00

UTŽO Ilirska Bistrica

Usposabljanje za animatorje študijskih skupin primorske in notranje regije mreže SUTŽO

Prijave: Petra Bališ; petra@balis.si

29. in 30. marec 2018 ob 10.00

Hiša Evropske unije, Dunajska cesta 20

Program Z znanjem do dejavnega državljanstva: obisk Hiše Evropske unije

Prijave: Tanja Senica; tanja@univerzatri.si

[Več... >>](#)

3. april 2018 ob 11.00

Knjigarna Konzorcij, Mladinska knjiga, Slovenska 29

Enajsta šola v knjigarni: Kako nastane življenje? Predavanje dr. Tomaža Rijavca, mentorja za program Človek in okolje na UTŽO Ljubljana

[Več... >>](#)

5. april 2018, 9.00 do 20.00

Cankarjev dom, Kulturni bazar

Predstavitve CINAGE Slovenske UTŽO na Kulturnem bazarju, kjer združijo moči različna ministrstva in kulturne ustanove, kot je Slovenska UTŽO. V predavalnicah in dvoranah se zvrstijo številna predavanja, delavnice in strokovne razprave z različnih področij, vodeni ogledi predstav (gledališke, glasbene, plesne, filmske ...), razstav ter nastopi ustvarjalcev in umetniških skupin.

Več o Kulturnem bazarju: [tukaj](#)

Ste dejali evropska identiteta, ste dejali dejavno staranje? Vabilo v spletni tečaj.

Vabimo vas, da opravite spletni tečaj z gornjim naslovom. Pripravili smo ga v okviru projekta P3AE, ki ga sofinancira Evropska komisija. Dosegljiv je v angleškem jeziku. Pridobite tudi spričevalo. Mentorje vabimo, da izpolnijo vprašalnik o poznavanju značilnosti manj izobraženih. SUTŽO ga je pripravila v projektu LearnersMot ali kako sprožiti pri manj izobraženih primarno motivacijo za učenje.

Povezava: <https://goo.gl/forms/Seoza4jpGVKsmcl42>

10. april 2018 ob 9.00

Ljubljana, MIZŠ, Masarykova 16

Mednarodni posvet mreže SUTŽO: *Izzivi in perspektive globalnega povezovanja za razvoj nove podobe starosti*. Pripravljamo ga skupaj z Moiro Allan, predstavnico mreže Pass It On Network: A Global Exchange for Positive Ageing (slov. Mreža »Predaj naprej: svetovna izmenjava za pozitivno staranje«)

in drugimi strokovnjaki iz tujine (Hrvaške in Avstrije). Posvet sofinancira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS.

Program

Prijave: Petra Bališ; petra@balis.si

Novice U3-2 2018

Drage bralke in bralci,

nekaj časa niste redno prejeli naših novic. Zdaj, sredi počitnic, vam jih znova pošiljamo in vas nagovarjamo k branju povzetkov iz naše beležnice. Uvodoma pa nekaj misli Danniela Pennaca o drugačnem učenju mladih, včasih, redko, tudi starejših.

“Moramo zlomiti strah in samotnost otrok in učiteljev. Kako? Tako da imamo skupne projekte. Pogosto sem lagal profesorju, ta pa je dejal: »Imaš dobro razvito domišljijo, napiši deset strani na teden, zame, napiši roman«. In to me je rešilo. Iz pasivnega učenca sem se spremil v aktivnega. Potrošniška kultura, kultura želja in takojšnje izpolnitve želja, je tudi kultura naših otrok. Ko pridejo v šolo, hočejo, da jih učitelj zabava, da streže njihovim željam. Naša naloga pa ni, da zadovoljujemo želje otrok, marveč njihove temeljne potrebe. Naša naloga je, da jih učimo razmišljanja, razumevanja. Otrok misli, da je njegova sreča odvisna od zadovoljitve njegove temeljne potrebe, ker otroci mislijo, da je njihova želja temeljna potreba. Mi, učitelji, temu ne strežemo. Učimo jih, da je sreča v tem, da mislijo, razumejo. Razumevanje je vir sreče.”

Daniel Pennac, pisatelj in učitelj

Univerze praznujejo

Za nevladne organizacije velja, da jih je razmeroma lahko ustanoviti, a nadvse težko je, da obstanejo in trajajo. Letos so okrogle obletnice, 20 let delovanja, praznovala UTŽO Trebnje, UTŽO Zasavska regija Trbovlje, UTŽO Ajdovščina in UTŽO Piran ter pet let delovanja UTŽO Slovenj Gradec.

Njihovemu vodstvu, študentom, mentorjem, sodelavcem in somišljenikom ponosno in iskreno čestitamo!

Ko se združita razum in srce študijske skupine Ilirska Bistrica, 29. marec 2018

V Ilirski Bistrici so se usposabljali animatorji (srce skupine) primorske regije. *Slavica Ravnik* in *Ana Krajnc* sta teoretično utemeljili večstransko vlogo animatorja, povezavo formalnega in neformalnega učenja, uravnavanje medsebojnih odnosov in psiho-socialno dinamiko majhnih skupin. *Mirjam Bevc Peressutti* je na svojem primeru pokazala, kako animator doživlja svojo vlogo. *Nevenka Tomšič* (UTŽO Ilirska Bistrica), *Nadja Mislej Božič* (UTŽO Kras) in *Dora Furlan* (UTŽO Ajdovščina) so spregovorile o izkušnjah v študijskih skupinah. Na usposabljanju, ki ga je organizirala andragoginja *Petra Bališ*, se je sprožila diskusija vseh navzočih, tekla je izmenjava vprašanj in odgovorov.

Živo je, kar raste in se razmnožuje. Tomaž Rijavec v Enajsti šoli v knjigarni Ljubljana, 3. april 2018

Bog je ustvaril življenje, pravijo verniki. Znanstveniki, ki raziskujejo začetke življenja, mislijo drugače. Kaj so osnovni *gradniki biološke makro molekule*? Proteini (encimi, receptorji), lipidi ali maščobe, saharidi ali sladkorji in nukleinska kislina ali drugače rečeno DNA in RNA. DNA nosi zapis vseh informacij o nas, RNA prav tako, a poleg tega lahko opravi še kakšno delo. Vsi gradniki imajo nešteto možnosti, da se srečajo v veselju. In ker jih je veliko, ker se razmnožujejo, ker celice po notranjem načrtu kopirajo same sebe, se zdi verjetnost, da se srečajo in slej ko prej ustvarijo življenje, neizogibna. Nastalo je življenje. In živo je, kar se razmnožuje, je povzel *dr. Tomaž Rijavec*, mentor študijskega krožka *Človek in okolje* na predavanju v Enajsti šoli v knjigarni.

Dušan Snoj, prof. dr. Ana Krajnc, prof. dr. Jože Gričar o srebrni ekonomiji

37. mednarodna konferenca o razvoju organizacijskih znanosti: organizacija in negotovost v digitalni dobi Portorož, 23. marec 2018

Dejavna starost, srebrna ekonomija? Iščemo konceptualne in konkretne odgovore. Dušan Snoj, predsednik Skupine za srebrno ekonomijo pri SUTŽO, in prof. dr. Ana Krajnc, predsednica SUTŽO, sta se udeležila okrogle mize o srebrni ekonomiji. Upokojeni odkrivajo prožne oblike dela za življenje, takšne pa potrebujejo tudi mladi in srednje stari. Prvi bodo z njimi lažje stopili na trg dela, drugi si bodo z njimi v času nezaposlenosti povečali zaposljivost. Dolgoživa družba, podaljšana pričakovana starost sta pridobitev in ne spodrseljaj razvoja, samo pravo mesto v družbi morata imeti. (Vir: Ana Krajnc)

Ana Krajnc, Zdravko Mlinar, Stane Saksida in drugi tvorijo novo sekcijo

Nova sekcija Slovenskega sociološkega društva: Sociologija časa Ljubljana, 15. marec 2018

Na pobudo akad. prof. dr. Zdravka Mlinarja je bila v marcu sklicana ustanovna seja nove sekcije. Bo sociologom uspelo raziskati vodilne družbene trende in pojave, narediti življenje bolj razumljivo, zmanjšati vpliv političnih populistov in še kaj? Članica nove sekcije je tudi prof. dr. Ana Krajnc, predsednica SUTŽO, saj raziskave o dolgoživi družbi, izobraževanju starejših in dejavni starosti odkrivajo nova področja današnje družbe.

Most znanja in sodelovanja: srečanje UTŽO Zagreb, UTŽO Frankfurt in UTŽO Ljubljana Zagreb, 15. marec 2018

Z UTŽO Zagreb (Sveučilište za treću životnu dob) smo v sodelovanju že več kot 20 let (izmenjava študentov, skupni izobraževalni in kulturni dogodki ter programi itd.). Tokrat smo se v Zagrebu srečali predstavniki UTŽO Frankfurt (Silvia Dabo Kruz), Zagreb (Jasna Čurin) in Ljubljana (Alijana Šantej, Mirjam Bevc Peressutti) ter študenti teh univerz. Primerjali smo svoje ustanove, dejavnosti, model delovanja. Univerze se med seboj po marsičem razlikujejo, a družji jih izobraževanje starejših. To je lahko namenjeno predvsem osebni rasti, integraciji in participaciji starejših, njihovi državljski vlogi, tkanju medgeneracijskih odnosov, vplivanju na kolektivno zavest, lokalnemu razvoju.

Izzivi in perspektive globalnega povezovanja za razvoj nove podobe starosti ali »mi smo tisti, ki jih čakamo«

Ljubljana, 10. april 2018

Na mednarodnem posvetu SUTŽO "Izzivi in perspektive globalnega povezovanja za razvoj nove podobe starosti" je *Moira Allan* poudarila, da starejše na vseh celinah mora zanimati svet okrog njih in paradigma velikih sprememb. Vsi problemi sveta so tudi naši. Poudarek je na novih tehnologijah, algoritmičnem mišljenju, inovativnosti. Torej, kaj lahko storim jaz sam? Dobili smo podarjena leta, a kaj bomo storili skupaj? *Vodilni pojmi so skupnost, dar, daljša pričakovana življenjska doba*, a pomembno je, kaj s tem darom naredimo. Skupnost je tudi najpomembnejši dejavnik *zdravja*. V nekem angleškem mestecu so tako analizirali, zakaj število hospitalizacij narašča. Zapisali so, kaj vse obstaja za posamezne generacije v mestu in napisali so vodnike. Animirali so prostovoljce in jih usposabljali, da so opazovali skupnost. Poiskali so osamljene ljudi in jih povabili v skupnostno vrtnarjenje itd. Dve leti kasneje: 21 % manj hospitalizacij, za 27 % so upadli stroški zdravljenja. Ne potrebujemo zapletenih strojev, potrebujemo ljudi.

Z odprtja razstave ali prehod je postal tesen

Dogajanja na UTŽO Ljubljana

V življenju vstopaš in izstopaš ... vmesni prostor je postal organski del UTŽO Ljubljana, 18. april 2018

Združili sta se Stiška čajnica in Slovenska UTŽO na Poljanski cesti in dotlej pusta vhodna veža je oživela ob permanentni razstavi urbane arhitekture in njenih detajlov. Razstava je delo študentov in Mete Kutin, mentorice študijskega krožka Trgi, ulice in stavbe okoli nas. Opremljena je z vodilom v slovenskem in angleškem jeziku.

Prepolna dvorana ljubiteljev umetnosti v Narodni galeriji

Na začetku je bilo zanimanje za umetnostno zgodovino pičlo. Danes pa ... Ljubljana, Narodna galerija, 19. april 2018

Minilo je trideset let, odkar je prof. Milena Kožuh uvedla umetnostno zgodovino na Slovenski UTŽO. Zanimanje je bilo treba šele ustvariti. V sodelovanju z Narodno galerijo smo obeležili ta jubilej. Potreba po doživljanju lepega je temeljna potreba starejših (prof. dr. Ana Krajnc). Umetnost je vez in združevanje (dr. Andrej Smrekar). 30 let umetnostne zgodovine na UTŽO Ljubljana (doc. dr. Rajka Bračun Sova). Na Slovenski UTŽO je več študentov umetnostne zgodovine kot v vseh letnikih Filozofske fakultete v Ljubljani skupaj.

Ojoj, disleksija v družini! Kaj pa zdaj? Ljubljana, 21. maj 2018

Kaj lahko storimo, ko disleksija vstopi v naš dom, je spraševala predavateljica in študentka UTŽO v Ljubljani, mag. Marija Velikonja. Stanje zmedenosti in obupa naj ne traja predolgo. Velja poiskati pomoč, še prej pa skrbno opazovati otroka. Naloga starih staršev? Če otroku ne zmorejo ali ne znajo pomagati po strokovni plati, naj ga spodbujajo, motivirajo. Omogočijo naj mu, da se bo ob vseh drugih zunanjih pritiskih v njihovi družbi sprostil in prijetno počutil.

Srebrna ekonomija naj podpira razvoj dejavne starosti

Ljubljana, 12. junij 2018

Tudi na tretjem posvetu SUTŽO o srebrni ekonomiji so sogovorniki opozorili, da srebrna ekonomija zahteva celosten pristop, v katerem naj starejši sodelujejo s svojim izkustvenim znanjem, ki se je nabralo v njihovih različnih vlogah na delovnem mestu in v življenju. Pospešuje naj razvoj novih prožnih oblik učenja in delovanja starejših in omogoči, da družba upošteva njihove sposobnosti, znanje in izkušnje. Posvet je moderiral Dušan Snoj, sodelovali so: prof. dr. Ana Krajnc, prof. dr. Jože Sambt, dr. Magda Zupančič, mag. Jurij Snoj, akad. prof. dr. Boštjan Žekš, dr. Dušana Findeisen, Dušan Kidrič, Tomaž Banovec in drugi.

Dogodki v Tednu vseživljenjskega učenja

Ljubljana, 16. maj. *ABC pravopis za vsak dan*. Spoznali ste najpogostejše jezikovne napake. Predavateljica *Urška Telban*

Ljubljana, 18. in 25. maj. *Ustvarjamo v glini: poletje v keramiki*. Spoznali ste osnove ustvarjanja v keramiki in oblikovali uporabno, dekorativno in umetniško keramiko s poletnimi motivi. Mentorica delavnice *Lučka Šičarov*

In še ...

Ljubljana, 16. marec–12. april 2018. Plečnik v keramiki

Razstava keramikov UTŽO Ljubljana in UTŽO Domžale, Knjižnica Urbanističnega inštituta RS, Trnovski pristan 2, Ljubljana

Ljubljana, 29. in 30. marec 2018. Obisk Hiše Evropske unije v okviru programa Z znanjem do dejavnega državljanstva

Informacijsko središče Evropskega parlamenta in Evropske komisije v Sloveniji

Ljubljana, 25. april 2018. Spoznajmo rimsko mozaično umetnost in izdelajmo svoj mozaik

Vloga mozaika pri opremljanju stanovanj, pomembnih stavbah in javnih površinah v rimskem času ter kateri pristopi so bili pri grško-rimskih mojstrih najbolj popularni.

Predavatelj: *Dr. Boštjan Plut*. Vodja delavnice Izdelajmo svoj mozaik: *Aljaž Vidrajz*

Ljubljana, 10. april 2018. Skodelica brez kave

Razstava študijskih krožkov za keramiko UTŽO Ljubljana in UTŽO Domžale v Galeriji Ekonomske fakultete v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 17. Mentorica Lučka Šičarov

Ljubljana, 20. april 2018. Od svinčnika do risbe. Razstava likovnih del slikarskega študijskega krožka v dvorani UTŽO, mentor Matej Bizovičar

Ljubljana, 23. april 2018. Noč knjige. Pogovor z *Valerijo Skrinjar Tvrz*, literarno ustvarjalko in študentko UTŽO v Ljubljani, je vodila mag. Uršula Fujs, mentorica za književnost na UTŽO Ljubljana.

Ljubljana, 8. maj 2018. Enajsta šola v knjigarni. Predstavitev knjige o Viljemu Černu. V spomin prof. Mileni Kožuh.

Ljubljana, 16. maj 2018. Google okno v svet in Pametne naprave doma in v službi
Izobraževanje za starejše zaposlene

Ljubljana, 30. maj 2018, Prirodoslovni muzej Slovenije. Odprtje razstave Novice iz narave: Kras in kras. Študijski krožek Narava, znana neznanka, mentorica dr. Staša Tome

V r a z m i s l e k

Starost na posvetu v Državnem svetu. Razprava je bila zanimiva, tekla je o marsičem, a bolj malo o participaciji starejših v družbi ...

Ljubljana, 24. maj 2018

V Državnem svetu so se zbrali znanstveniki in strokovnjaki na temo dolgožive družbe. Posvet "Kako preprečiti izumrtje slovenskega naroda" je napovedoval nekaj drugega. Izkazalo se je, da sta starost in staranje lahko v središču družbene razprave. *Tine Kračun* z Inštituta strateških rešitev je prikazal njihovo platformo na temo staranja. Preučevali so upanja in strahove starejših. Izlučili so najpogostejše koncepte, potrebe posameznika in družbe, pozitivne in negativne priložnosti staranja prebivalstva. *Andraž Rangus* trdi, da znaša pokojnina za 40 let delovne dobe v povprečju 830 evrov, zagotovljena pokojnina pa 516 evrov, da je od leta 2013 več prihodka iz prispevkov zavarovancev (bolj dinamično gospodarstvo!). Razprava se je dotaknila vprašanja novih družinskih vzorcev, fekonditete, fertilitete in natalitete ter vpliva angažiranosti žensk na imenovane pojave ... Starostno odvisni (ne prinašajo delovnega dohodka) so mladi in stari, a mladi so deležni tudi zasebnih transferjev (starši), stari pa predvsem javnih. Preučili so tudi oblike domovanja starejših. Razprava je bila vredna ... Naj bo prva v nizu!

Več: <http://www.ds-rs.si/node/3590>, video posnetek.

Karikaturistka Claire Bretcher in njene podobe žensk

Človek kot blago? So ženske nad 42 let res nevidne?

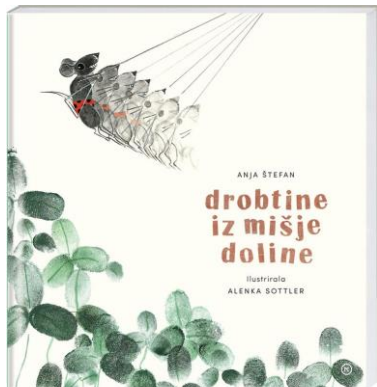
Do kakšne mere starost vpliva na pridobivanje dela? Daljša delovna doba prinaša več možnosti za starizem. Zakon o delovnih razmerjih seveda prepoveduje diskriminacijo tudi po starosti, a zdaj so diskriminirani že tisti, ki jim je 35 let. Število kršitev zakona se viša. Zaposlene ženske od 39 do 42 let so zaželeni. Ženske nad 42 let so nevidne, ženske pod 39 let pa so vidne na napačen način, so dejali vprašani menedžerji. Prav lahko bi odgovorili tudi, da smo ljudje blago v funkciji prodaje. Podatki v Ameriki kažejo, da sta dve tretjini zaposlenih starih med 45 in 71 let že izkusili starizem.

Človeštvo je vstopilo v čas hitrih, pospešenih sprememb.

Poznate Singularity University? Če ne, je zdaj čas, da jo spoznate.

Singularity University (slov. Univerza edinstvenosti) je svetovna skupnost, ki uporablja eksponentne tehnologije za raziskovanje največjih svetovnih vprašanj. Ponuja učne in inovativne platforme, ki okrepijo posameznike in podjetja, krogijo mišljenje, razvijajo spretnosti in ponujajo mrežo za odkrivanje prelomnih rešitev. Spodbuja uporabo nastajajočih tehnologij, kot so umetna inteligenca, robotika in digitalna biologija. V njihovi skupnosti so podjetniki, podjetja, razvojne organizacije, vlade, investitorji in akademske skupnosti. Univerza za vse njih in vas pripravlja bogatejšo prihodnost.

Prebrali smo, odkrili smo Drobtine iz Mišje doline za otroke in odrasle Ljubljana, marec 2018

Anja Štefan je napisala ljubo, toplo besedilo, Alenka Sottler ga je ilustrirala, slikarica pa je predstavila Mladinsko knjigo na knjižnem sejmu v Bologni. Grafično oblikovane miške velikih, začudenih oči, počivajoča črno-bela mačka le z enim očesom gleda v svet, vrsta mišk prepeva:
»Le pogumno, le za mano, kmalu bomo našli hrano ... in boljši svet, kjer laže bo živet«.

Ne spreglejte, še je pravi čas za vpis

35. leto Slovenske UTŽO je pred nami! Domala 50 študijskih smeri in 300 študijskih skupin, več kot 3000 študentov, veliko tradicionalnih, a tudi veliko presenetljivih, drugačnih študijskih programov, številne prireditve, odprte za javnost, možnosti za mednarodno sodelovanje in delovanje v družbi vrstnikov, prostovoljstvo v kulturi. **Učite se, česar ste si zmeraj želeli, pa niste mogli! Zdaj je čas za vpis!**

Vpis poteka **osebno na sedežu Univerze za tretje življenjsko obdobje, Poljanska cesta 6, vsako delovno dopoldne v septembru med 9.00 in 12.00 uro**, izjemoma tudi popoldne do 16.00 ure. Vpis po spletu zaradi narave delovanja UTŽO ni mogoč.

Misleče telo

Metode somatske vzgoje in izobraževanja smo vgradili v nov izobraževalni program SUTŽO

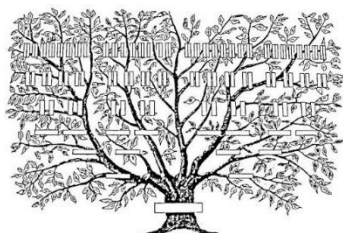
Misleče telo. Somatska vzgoja in izobraževanje je študijsko področje. Temelji na vadbi in teoriji, na metodah, s katerimi se je moč učiti učenja zavedanja telesa in gibanja, drže telesa v fizičnem in socialnem prostoru. Če smo obdani s plesalci, postanejo tudi naši gibi natančni, vzravnamo glavo in telo, če živimo v domu starejših, kaj kmalu pričnemo podrsavati, če opazujemo natakraje v dobrih restavracijah, se ti gibljejo svojemu položaju primerno. Mlade asistentke na fakultetah stopajo hitro in odločno itd. Gibanja se učimo nezavedno ali zavedno. Da bilo zavedno, tega si želimo. Feldenkraisova metoda, Alexandrova tehnika, holistična kultura telesa (občutki, čustva in misli), pa tudi nekatere borilne veščine, funkcionalna analiza plesnega giba so metode somatske vzgoje. Vse metode so osredotočene na telo, da ga razumemo, da to posledično razume nas, na misleče, zavedno telo, kjer se srečujejo občutki, čustva in misli. Pa še to: predpona *soma* označuje povezavo telesa, psihe in razmišljanja. Program *Misleče telo* je za letošnje študijsko leto že zapolnjen.

Lutkarji skupine Žar po izvedbi Pestrne

Premiera: Pestrna v izvedbi Skupine Žar Ajdovščina, 2018

Lutkovna skupina Žar iz Društva Most - UTŽO Ajdovščina si je za leto 2018 izbrala Bevkovo Pestrno in jo prav ob zaključku sezone premierno postavila na oder. Zbrala se je zelo mešana publika – otroci in starši, none in nonoti z vnuki, pa prijateljice in prijatelji članov skupine so zasedli skoraj vse sedeže in zavzeto spremljali zgodbo o Grivarjevi Nežki, ki je morala k zlobni Mejačevki za pestrno. Bevkovo povest, ki je izšla med obema vojnama, je za lutkovno izvedbo priredila Klara Štrancar. Ohranila je vse prvinske lastnosti Bevkove pripovedi, jo obogatila z Gregorčičevimi verzi, ki jih lutkarji pojejo ali pripovedujejo. Skupini je pri študiju pomagal priznani slovenski lutkar Jože Zajc, ki je tudi izdelal lutke. Scena je delo Silve Copic, skupaj z Maro Pergar pa je predstavo tudi režirala. Pestrna v izvedbi lutkovne skupine Žar je tako še eno darilo v jubilejnem, 20. letu obstoja in delovanja Društva Most, znotraj katerega deluje skupina. Oživila je prav na koncu kulturne sezone, ponovitve sledijo zdaj v jeseni.

Kdor se sprašuje o prednikih, se sprašuje o sebi. Študijski krožek »Rodoslovje – poznam svoje korenine?« na Univerzi za tretje življenjsko obdobje Celje

Zanimanje za rodoslovje v času negotove individualne in kolektivne identitete raste. Mnoge zanima, kdo so bili njihovi predniki, kako so živeli, ne vedo pa, kako se raziskovanja lotiti. Na UTŽO Celje so pripravili študijski krožek »Rodoslovje – poznam svoje korenine?«, utemeljen v teoriji in praksi: definicija rodoslovja, iskanje virov, urejanje zbranega gradiva in izdelava družinskega drevesa. Spoznavajo vire rodoslovnih podatkov: status animarum, matične knjige, popise prebivalstva, adresarje, urbarje, zemljiške knjige, katastre, šolsko, sodno in vojaško dokumentacijo, notarske zapise. Včasih se je pogosto šlo k notarju: posojila, skrb za ostarelo mater, predporočna pogodba, služnostna pot. S temi zapisi se začrta družbeni položaj prednika, njegova dobra ali slaba razmerja z otroki ali sosedi. Viri so pogosto zapisani v latinskem ali nemškem jeziku, zato člani krožka spoznavajo temeljno izrazje in se vadijo v branju. Obiščejo relevantne ustanove: Nadškofijski arhiv Maribor, Pokrajinski arhiv Maribor, referat za matične zadeve celjske upravne enote, urad zemljiške knjige pri celjskem sodišču. Rodoslovje je zanimivo. Daje živost življenju.
(Vir: Janja Jedlovčnik, mentorica)

Programi po Sloveniji so raznoliki, a povsod z znanjem zagovarjajo dediščino **Oddaja STORŽ, Radio Slovenija Prvi. Ljubljana, 6. september 2018**

UTŽO po Sloveniji se ukvarjajo s snovno in nesnovno kulturno dediščino, ki je dediščina, če ji lokalna skupnost pripiše kulturno in družbeno vrednost in ceni njeno lepoto. Dediščina je "na udaru", zato jo je treba spoznati in braniti. S pridobivanjem znanja, raziskovanjem, delovanjem to na univerzah tudi počnejo. "Beremo, se pogovarjamo o knjigi, pišemo, izdajamo vseslovenske literarne zbornike, jih predstavljamo javnosti," je povedala Mira Smrkolj iz Društva Lipa - UTŽO Domžale. "Sodelujemo z lokalnim muzejem in združenji, pa Marinkino knjižnico, ki so jo ustanovili na UTŽO in ima zdaj 8000 knjig za javno izposajo" (Borjana Koželj, UTŽO Škofja Loka). Pripravljajo tudi delavnice na temelju študija starih receptov. Nevenka Tomšič z UTŽO Ilirska Bistrica je poudarila medgeneracijskost njihovega povezovanja v kraju. Obnovili so staro prešo v vasi, kjer je le osem prebivalcev. Izdajajo publikacije, pripravljajo razstave. Alijana Šantej (SUTŽO) je pogovoru dala okvir za širše razumevanje namena in poslanstva univerz.

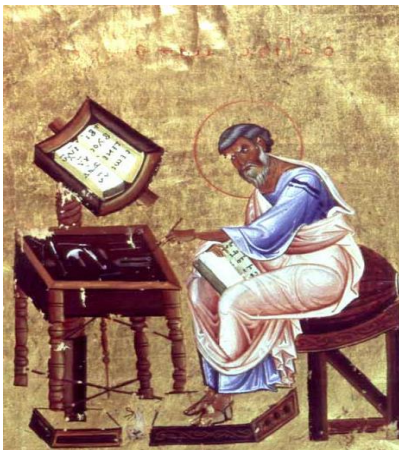
Več: <https://radioprvi.rtv slo.si/2018/08/storz-101/>

Znanje nas povezuje z življenjem

Oddaja Dobro jutro, TV Slovenija 1. Ljubljana, 17. september 2018

»Študente na univerzah za tretje življenjsko obdobje vodi do novega znanja vedoželjnost, želja po spoznavanju in razumevanju sebe in sveta okoli nas. Starejši so visoko motivirani, a tudi zahtevni študenti. Zanje je pomembno, da ob učenju doživljajo občutja ugodja, sproščenosti in sprejetosti v študijski skupini,« je v oddaji poudarila prof. dr. Ana Krajnc, predsednica SUTŽO. Olga Rems, upokojena televizijska voditeljica in študentka umetnostne zgodovine na UTŽO Ljubljana, se je odločila za študij umetnostne zgodovine, ker jo je to področje vedno zanimalo, ker želi zvedeti, kaj so prednamci ustvarili, katera so spoznanja preteklosti. Z upokojitvijo vedoželjnost in potreba po osebnotnem razvoju ne prenehata. Nasprotno, prav obdobje po upokojitvi omogoča obuditev in uresničitev neizpoljenih interesov ali razvoj novih dejavnosti, ki nas povežejo z ljudmi.

Več: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/dobro-jutro/174562685>

Sveti Matej piše v kodeks; pred njim je pisalno orodje pisarjev. Konstantinopol, 12. st.

Besedilo ne obstaja, če se ne materializira. Na rob programu Človek in njegove pisave

Program *Človek in njegove pisave* nas vodi skozi zgodovinska obdobja, nas pomirja, nas navaja, da mislimo o sebi in drugih, vodi nas v izdelavo prigodnih voščilnic, jedilnikov, napisov, pisanje vrednih besedil itd. Besedila pa ni moč napisati brez podlage, pisanje se uteleša v gibih, razmakih, navadah. Pisatelji ne pišejo knjig! Pišejo besedila, ki se spremenijo v izpisan predmet; rokopis, gravuro, tiskano stran in elektronsko knjigo. Do izpisanih predmetov imajo pisci in bralci različen odnos, odvisno od

časa, prostora in okolja. V vseh zgodovinskih obdobjih od antike sem se ustvarjanje izpisanih predmetov spreminja. Današnje površnosti v antiki, srednjem veku ali renesansi ni bilo, ni je bilo v času rokopisov, ko je bila sleherna črka izpisana skrbno, počasi, v miru, ko je bila morebiti tudi okrašena z iluminacijami, vse v mislih na bralca.

Zakaj se več zanimanje za francoski, španski, portugalski jezik?

Odrasli, ki razumejo in govorijo vsaj dva tuja jezika, se lažje spoprijemajo z nepoznanim (Journal of Euroscience), so kognitivno prožnejši in tako za naloge porabijo manj energije kot drugi (Annals of Neurology). Podobno starejši odrasli. Njihova kognitivna inteligentnost je boljša, precej lažje berejo in razumejo pisno besedilo. Lažje pomnijo nove besede. Ne nazadnje *znati jezik pomeni pomniti jezik*. Med razvitim ustnim in pisnim jezikom je tesna povezava, pisanje krepi neizogibno potrebno abstraktno mišljenje. Znanje in učenje jezikov preprečujeta upad kognitivnih zmožnosti in boljšata prilagajanje in sposobnost spreminjanja. Če lahko mislimo v tujem jeziku, se tudi bolje odločamo.

Foto: Rajka Bračun Sova

Umetnostnozgodovinske preference pri starejšem muzejskem občinstvu - nekaj izjav študentov in nekaj spoznanj mentorice

Zakaj se starejši radi vpisujejo v umetnostnozgodovinske študijske krožke? Sami pravijo, da zato, ker čutijo potrebo po doživljanju lepega, ker tako bolje razumejo svet okrog sebe, ker je učenje izmenjava in je vez z drugimi, ker imajo zdaj več prostega časa in se umetnosti lahko posvetijo. *Doc. dr. Rajka Bračun Sova*, mentorica več študijskih krožkov na UTŽO Ljubljana, spremlja odzive svojih starejših študentov in jih zaokroža v raziskovalna spoznanja. Zanima jo, kako pridobljeno znanje spreminja poglede študentov na umetnost. Študijski izleti, denimo ogled baročne cerkve v Šmarjah pri Jelšah, je

iz študentov izvalil takšna razmišljanja: »Pomembno je, da greš naokrog.« »Da doživiš srečanje s tem kipom.« »Jaz sem se dotaknila samo enega kipa, toliko, da sem videla, da je to les.« Ob ogledu cerkvice Sv. Roka pa: »Smo uživali, je pa prenatrpana.« »Ni mi všeč, je prenatrpana.« Cerkev so bile (nekoč) drugorazredna tema. Preference starejših prihajajo iz socialnega okolja, svetovnega nazora njihove primarne družine, spominov na doživetja. Skozi izobraževalni program se spreminjajo. Študenti se učijo gledati, razumeti, spreminjajo, poglobljajo in širijo se njihovi pogledi, zanimanja in stališča.

Zgodbe staranja

Ljubljana, 13.-14. september 2018

Konferenca z mednarodno udeležbo predavateljev je razkrila ugotovitve znanosti o starosti. *Dr. Tom Kirkwood* z Univerze New Castle v Angliji se je osredotočil na razlago, kaj je starost. »Ljudje nad 85 let so najvišje med vsemi ocenili kakovost svojega življenja«, je dejal *prof. dr. Zvezdan Pirtovšek*, ki je z nevrološkega vidika pojasnil upadanje/ohranjanje nevroloških funkcij v starosti, *dr. Ingrid Tomkowiak* iz Züricha je razčlenila temo *Otrok in starejši po zgodbi o Heidi*. Otrok in starejši delujeta iz svojih vrednot: spoštovanje, sodelovanje, medsebojna solidarnost, čustvena toplina itd. Zato sta si blizu. Vmesna generacija se pod vplivi zunanjih pritiskov vda zunanjim prevladujočim vrednotam. Svoje osebne potrebe odpiše. Otrok ne potrebuje tabujev o staranju in starosti, pravi *mag. Tilka Jamnik*. Dobre prakse medgeneracijskega sodelovanja se lahko razvijajo le v neposrednih življenjskih situacijah. SUTŽO sta zastopali *Ana Krajnc* in *Urška Majaron*.

Avtor: Pablo Picasso

Ženske v Sloveniji so bolj dolgožive, tiste v Španiji pa najbolj od vseh

Kakšna je pričakovana življenjska doba žensk ob rojstvu? The Guardian poroča (povzeto po EUROSTAT, 2016), da ženske v Veliki Britaniji živijo 83 let, to je šest let manj od evropskega povprečja, pri čemer so 19,3 leta slabega zdravja. Najbolj dolgožive so ženske v Španiji (83,3 let). Slovenija je na osmem mestu v Evropi.

REFUGEES

Film se ne konča, ko se zaključi snemanje. Film *Samo še en objem* na filmskih festivalih Ljubljana, avgust 2018, Portorož, september 2018

Avtorji filma *Samo še en objem*, družbeno angažirani filmski ustvarjalci, študenti UTŽO Ljubljana, so bili na Festivalu slovenskega filma v Portorožu. Film, ki je nastal v projektu RefugeesIN ob finančni podpori EU, je bil sprejet v uradni pregledni program festivala, v Ljubljani pa so ga predvajali avgusta na Festivalu kratkega filma. Drugi film istih avtorjev, *Marijana*, je portretni dokumentarec. Pripoved nam nastavi zrcalo, budi čustva, veča razumevanje vprašanj begunstva.

Izključeni moški?

Veronica McGivney raziskuje vzroke za manjšo udeležbo moških v izobraževanju odraslih in starejših odraslih v Veliki Britaniji. Manj je moških v izobraževanju odraslih med tistimi, ki so zgodaj zaključili šolanje. Malo jih je tudi med tistimi, katerih šolanje je bilo kratko, med ročnimi delavci, starejšimi moškimi in moškimi pripadniki manjšinskih skupin. Njihova primarna motivacija za izobraževanje je praktične narave in je povezana s poklicnim delom. Moški, ki se ne izobražujejo, so tisti, izpadli s trga dela ali z roba trga dela. Moške od izobraževanja odvrča to, da dvomijo v vrednost izobraževanja (izobraževanje ne prinaša dela!) in pogledi na to, kaj je pravo možato obnašanje. Potrebna bo sprememba kulture okolja, da bo izobraževanje postalo sprejemljiva dejavnost za moške. Že kot dečki bi morali biti izpostavljeni drugačni socializaciji. Med starejšimi moškimi, ki se izobražujejo, so predvsem tisti iz višjih družbenih slojev. *National Institute of Adult Continuing Education, 21 De Montfort Street, Leicester, England LE11 7GE, United Kingdom.*

Napovedujemo, vabimo

UTŽO na Dnevih Evropske kulturne dediščine: Vrtnice, rožni vrt in park Tivoli

Študijska skupina »Spoznajmo svoje mesto in domovino«, mentorica mag. Olga Paulič

5. oktober 2018 ob 11.00, Narodna galerija, Prešernova cesta 22, Ljubljana

Prijave: urska.telban@univerzatri.si

Več: <http://www.utzo.si/vrtnice-rozni-vrt-in-park-tivoli-v-ljubljani>

Skodelica brez kave

Razstava študijskih krožkov za keramiko UTŽO Ljubljana in UTŽO Domžale, mentorica Lučka Šičarov
12. oktober 2018 ob 19.00, Kulturni center Šentjanž v Rožu, Avstrija

Gledališče ob petih

Partnersko sodelovanje Slovenskega mladinskega gledališča in Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje. V abonmaju se bodo zvrstile štiri gledališke predstave. Predstave so med tednom ob 17.00 uri, po ogledu sledi pogovor z ustvarjalci. Cena abonmaja je 29,00 €.

Vpis v gledališki abonma 2018/2019 že poteka: Prodajna galerija Slovenskega mladinskega gledališča, Trg francoske revolucije 5, Ljubljana, tel. št. 01 425 33 12 (pon–pet: 12.00–17.30, sob: 10.00–13.00), e-pošta: smg.blagajna@siol.net.

Program abonmaja: <https://mladinsko.com/sl/abonmaji/abonma-gledalisce-ob-petih>

Mestni kino Kinodvor vabi k vpisu v abonma Filmska srečanja ob kavi

Partnersko sodelovanje Mestnega kina Kinodvor in Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje

Srečujemo se ob sredah ob 15. uri. Za dopoldanski abonma so mesta že zasedena. Obiskovalcem popoldanskega abonmaja so pogovori z gosti na voljo na spletu.

Cena abonmaja je 35 €, vključena brezplačna kava ali čaj (za člane abonmaja v pretekli sezoni in člane Kluba Kinodvor je cena abonmaja 30 €). Več informacij in vpis v abonma: Kinodvor, Kolodvorska 13, Ljubljana, tel. št. 01 239 22 17, e-pošta: blagajna@kinodvor.org

Prva filmska predstava bo na sporedu v sredo, 3. oktobra.

Program abonmaja: <https://www.kinodvor.org/filmska-srecanja-ob-kavi>

Novice U3-4 2018

Humanistične vede nas učijo, kako razmišljati in ne o čem razmišljati, zato sprevačajo duha.

Poštar v značilni uniformi raznaša novoletna voščila

“Pošte, poštarji, pisma in paketi so bili pogost motiv na starih razglednicah in voščilnicah.¹ Na novoletni voščilnici iz leta 1915 je poštar v svoji uradni uniformi”, je zapisal naš študent *Zmago Tančič* v svojo zbirko starih razglednic. Naj tudi vam poštar, četudi elektronski, prinese dobre želje, ko se leto prevesi v novo. Študentom univerz za tretje življenjsko obdobje, animatorjem, mentorjem, prostovoljcem, sodelavcem, vodstvu univerz po Sloveniji, sofinancerjem naših dejavnosti želimo srečno leto 2019, zvrhano spoznanj, drznih načrtov in uresničenih želja.

Ana Krajnc s sodelavci

¹ Razglednice so se razvile iz dopisnic in božičnih voščilnic proti koncu 19. stoletja.

Usposabljanje in razširjeni Svet Mreže SUTŽO v Izoli

Izola, 16. oktober 2018

Vodilna tema? "Vpliv skupinske dinamike in odnosov v študijskih skupinah na doseganje učnih ciljev". Posvet so pozdravili *mag. Igor Kolenc*, župan Izole, *Mira Adler*, predsednica UTŽO Izola, in *prof. dr. Ana Krajnc*, predsednica SUTŽO. »Mentorjeva vloga pri oblikovanju homogene skupine je odločilnega pomena, zato mora mentor dobro poznati pojave skupinske dinamike«, je v prvem delu usposabljanja poudarila *Ana Krajnc*. Sledila je predstavitev *Lučke Šičarov* in keramičnih študijskih krožkov ter njihove obravnave družbenih tem. »Lahko naredimo vazico in jo odnesemo domov in prav je tako. Vse drugače pa je, če z umetnostjo podpremo družbeni razvoj, pa naj gre za razstave keramičnih izdelkov v podporo Cankarjevemu letu ali za ustvarjanje migrantskih filmov in izstop na domače ter tuje filmske festivale. V Izoli je doživel ponoven premierni krst dokumentarni film *Marijana*, ki je na SUTŽO nastal v projektu *RefugeesIN - Begunski časi*. Razširjeno sejo Sveta mreže SUTŽO je vodila *Nevenka Tomšič*, podpredsednica mreže in predsednica UTŽO Ilirska Bistrica. Usposabljanje in posvet je sofinanciralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS.

(Vir: Petra Bališ)

Zbornik znanstvenih prispevkov in knjiga prijateljev ob jubileju Ane Krajnc

Ljubljana, 6. november 2018

Ob jubileju Ane Krajnc, predsednice SUTŽO, sta izšli dve deli, plod sodelovanja med Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani in SUTŽO. V prvem, znanstvenem zborniku *Paradigme sodobnega raziskovanja izobraževanja in učenja odraslih*, sta urednici *Nives Ličen* in *Maja Mezgec* zbrali raziskovalne prispevke s področij andragogike, področij, kamor je avtorje sama ali posredno v sodelovanju s kolegi, usmerila Ana Krajnc. Drugo delo je nastalo v želji piscev, da osvetlijo svoj odnos do jubilarke, njeno pot in skupno delo. V prvem zborniku *Meta Furlan* obravnava povezavo med dožemanjem prostora, navezanostjo na prostor, preučevanjem prostora in transformativnim učenjem starejših udeležencev mednarodnega projekta SUTŽO *Z menoj po mojem mestu*, ki ga je zasnovala in vsebinsko vodila arhitektka *Meta Kutin*, mentorica študijskega krožka UTŽO Ljubljana, *Trgi, ulice in stavbe okoli nas*. V drugem zborniku, *Knjigi prijateljev*, se *Alijana Šantej* spominja študentskih let in profesoričine vloge pri svojem vstopu na področje izobraževanja starejših, *Dušana Findeisen* opiše svoje tesno sodelovanje z jubilarke na področju uvajanja izobraževanja za lokalni razvoj (Andragoška poletna šola), zasnove in gradnje Andragoških spoznanj, znanstvene revije s področja andragogike in izobraževanja odraslih, zasnove in gradnje Slovenske univerze za tretje življenjsko okolje itd. *Polona Kelava* in *Ljubica Kosmač* razpravljata o disleksiji in nastanku Inštituta za disleksijo ter klinike Irlen Slovenija, *Mirka Šmitek* piše o pomenu znanja, pridobljenega v študijskem krožku za medsebojne odnose, *Nevenka Tomšič* o rasti UTŽO Ilirska Bistrica in vlogi mreže SUTŽO, *Jasna Čurin* o sodelovanju SUTŽO in UTŽO Zagreb itd.

Več: <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/view/125/218/3326-1>

<https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/book/127>

Zbrali so se na Kalcu ob graščini

Kulturna klepetalnica UTŽO Ilirska Bistrica v poklon skladatelju Miroslavu Vilharju Ilirska Bistrica, oktober 2018

Na trati, na Kalcu, ob nekdanji graščini, ki jo je leta 1843 na očetovo željo prevzel pesnik in skladatelj *Miroslav Vilhar* (*1818), so na umetnika obujali spomine člani in prijatelji *Kulturne klepetalnice* Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ilirski Bistrici. Poslanstvo klepetalnice je tudi v tem, da krepí identiteto ljudi in kraja in s tem njihov izraz in dostojanstvo. Program so poustvarili člani klepetalnice *Zala Šajn* (scenarij), *Franc Gombač* (v vlogi Vilharja), recitatorke *Marica Šlenc Zver* in *Erna Volk* ter pevci. Za počutje na »odru« je skrbel scenograf, domači slikar *Jože Šajn*. Kulturne in politične razmere tistega časa je osvetlil *Tomo Šajn*. Zahvalo ob zaključku je nastopajočim in obiskovalcem izrekla *Nevenka Tomšič*, predsednica UTŽO Ilirska Bistrica. (Vir: *Dimitrij Grilj*)

Filmski abonma Srečamo se v kinu 2019. Zdaj je čas za vpis Ljubljana, 10. december 2018

Slovenska UTŽO ima dolgo tradicijo filmske kulture in izobraževanja o filmu. Pomembno je, da film lahko gledamo skupaj, da smo v temi dvorane osredotočeni nanj, da lahko svoje doživljanje in razumevanje filmske zgodbe posredujemo drugim in se ob tem bogatimo. Slika na velikem filmskem platnu in brezhibna reprodukcija zvoka omogočata, da gledalci v popolnosti doživijo film, kar v domačem okolju ni mogoče. Projekcijam sledijo pogovori *Filipa Breskvarja*, zdravnika pediatra, poznavalca filmske umetnosti, z mentorji in študenti Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje ter drugimi gledalci. **Predstave so vsak zadnji torek v mesecu ob 10.00. Zdaj je čas za vpis v abonma tudi za druge univerze po Sloveniji.**

Program abonmaja 2019: <http://www.utzo.si/abonma-srecamo-se-v-kinu-2019>

So Starci zavojevali gledališče Glej? Priporočamo ogled

Ljubljana, 10. december 2018

Hana Bi se je pol leta družila z upokojenimi, ki so sodelovali v njenem gledališkem projektu, in nastali so *Starci*, nova predstava igralcev amaterjev. Žive barve oblačil, vedenje, gibčnost in čaranje brez besed rušijo stereotipe o starejših. V predstavi gledamo cirkus in tedaj začutimo sposobnosti in živost starejših. Z gledališčem *Glej* načrtujemo možno gostovanje tudi v krajih, kjer so članice mreže SUTŽO. Gledališče je namreč pomemben dejavnik osebnostne rasti. Omili stereotipe, popravlja stališča, prostor pa odpira za novo podobo starosti in vključujočo družbo v dobro vseh generacij.

(Vir: Ana Krajnc)

Sociologija časa, sekcija Slovenskega sociološkega društva: dolgoživost v Sloveniji – težave in rešitve

Ljubljana, 4. december 2018

Uvodničarji in razprava so pokazali, da so pogledi na dolgoživo družbo razpršeni. Glede na socialni stereotip se pogosto omenjata bolezen in dolgotrajna oskrba starejših, tistih v četrtem življenjskem obdobju, v času odvisnosti. Starost naj bi bila predsmrtno obdobje, onemoglost in zadnje dejanje, v dolgoživi družbi pa po upokojitvi lahko živimo tudi do 40 let, kar zahteva novo obravnavo starosti v dobro vseh generacij. Vključujoča družba, za katero se potegujejo evropski politiki, je dosežek razvoja, dejavna starost in izobraževanje starejših pa pogoja za njen obstoj. Izobraževanje in delo sta vseživljenjska procesa, v različnih obdobjih različna. Delo starejših poveča nacionalni dohodek, ustvarja nova delovna mesta za mlade, izboljša kvaliteto življenja vseh generacij.

(Vir: Ana Krajnc)

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Na Dunaju se je zaključil projekt Srebrna koda. So stereotipi premagani?

Dunaj, 24. in 25. september 2018

Študenti SUTŽO so se navdušili nad kodiranjem, s katerim so se seznanili v izobraževanju v projektu *Srebrna koda*. Projekta je sicer konec, a ostaja učbenik, ki smo ga napisali skupaj s partnerji in prevedli v slovenski jezik. Ostaja veselje do kodiranja, sodelovanje s Tednom kodiranja, ostajajo zapisi, pogovori na Radiu Slovenija 1, pričevanja o tem, da so stereotipi o zanimanjih in učenju starejših odveč. Res je, starejši niso domorodci na področju nove tehnologije, tako kot mladi, rojeni po letu

2000, zmeraj bodo migranti, ki so vstopili v novo kulturo računalništva, a s tem ni nič narobe! Srečanja se je udeležila *Urška Majaron*.

Festival RefugeesIN v Koloseju v Ljubljani

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Filmski festival in konferenca RefugeesIN spreminjata poglede?

Ljubljana, 12. in 13. november 2018

Preko devetdeset jih je bilo na tem dvodnevem dogodku v Koloseju, kjer je SUTŽO prikazala dvanajst dokumentarnih filmov o integraciji pribežnikov in migrantov. Festival so pospremili s prikazom strukture, vsebine, ciljev in dosežkov projekta RefugeesIN ter dvema okroglima mizama. Prva je bila na temo migracij in migrantov (*Vlasta Nussdorfer, Franci Zlatar, Damir Josipovič in Dušana Findeisen*), druga je obravnavala avtentičnost dokumentarnega filma (*Andrej Avanzo, Simona Jerala, Violetta Bottazzo in Dušana Findeisen*). »Z mešanimi občutki sem šla na ta festival, a spoznala sem, kako pomembna je svoboda za nas vse!«, je na strani Facebook zapisala obiskovalka festivala.

Nagrajenci na lizbonskem filmskem odru

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Nagrada festivala v Lizboni je pripadla filmski ekipi SUTŽO za film *Marijana*

Lizbona, 22. in 23. november 2018

Na Mednarodnem festivalu migrantskega filma RefugeesIN v Lizboni, ki so se ga udeležili tudi tamkajšnji visoki komisar za področje migracij in režiserja filma *Lampedusa in Berlin* (Berlinale), je filmska ekipa SUTŽO prejela nagrado za najboljši scenarij, za dokumentarno upodobitev postopne integracije svoje dolgoletne študentke, upokojene ekonomistke Marijane Češnovar. Vsi predvajani filmi so prikaz vzornikov in poti integracije tistih, ki bežijo pred grozotami vojne, ki morajo pustiti za seboj vse: prijatelje, starše, navezanost na prostor, svoje preteklo življenje (eno življenje, drugega nisem poznala, pravi Marijana). Odkrivajo poti v novo socialno okolje, prispevajo zanj, pa tudi prejemajo od okolja, kar je temelj integriranosti. Filmi rušijo stereotipe o pribežništvu, nas vabijo, da razumemo druge in sebe v spoprijemanju s spremembami.

Več: <https://ec.europa.eu/epale/sl/blog/kaj-bi-storile-nasa-mama-teta-prijateljica-druzbeno-angazirano-filmsko-ustvarjanje-v-projektu>

BBE, Gradnja mostov za Evropo. Projekt *Kruh povezuje* je prejemnik evropske nagrade Zagreb, 3. in 4. december 2018

Projekt združuje evropsko društvo DANET, katerega soustanoviteljica in članica je SUTŽO, in obdonavske sosede. Tudi Slovenija je med njimi, saj spada med obdonavske države - »... kjer Donava bistra pridruži se Savi«, zapiše France Prešeren. Partnerji so razvili tipologijo metod, ki jih uporabljamo v evropskih projektih, obenem pa popisujejo svoje najuspešnejše evropske projekte. V projektu *Kruh povezuje* (angl. *Bread connects*) je s publikacijo *Kruh nekoč in danes* (angl. *Bread in the past and present*) sodeloval študijski krožek *Novinarstvo* pod vodstvom novinarke *Neve Železnik*. S svojo študijsko skupino pa *arh. Meta Kutin* pripravlja **Urbani kruh; spomine na kruh, mleko in ulice Stare Ljubljane**. **Še je čas, da prispevate tudi svoje spomine!**

Podoba ulice v Turnhoutu. Foto: Urška Majaron

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Pikova dama kot uvod v 4 elementi, novi projekt Slovenske UTŽO in partnerjev Turnhout, 6. in 7. december 2018

V Turnhoutu, flamski provinci Antwerpna, vam ob prihodu podarijo igralne karte, kajti tam se nahaja *Cartamundi*, vodilni proizvajalec kart na svetu. Turnhout (v pokrajini Kempen) ima le nekaj nad 42.000 prebivalcev, a kar 40 šol, dve bolnišnici, gledališče, mega kino, enega največjih kulturnih centrov v Belgiji in, neizogibno, številne cerkve ("Katedrale so edina gora na ravnici moje dežele", prepeva Jacques Brel). V tem mestecu smo se srečali partnerji v novem projektu *4 elementi*, kjer bodo bibliotekarsko znanje prispevali Estonci (v njihovo knjižnico prihaja vsak drugi prebivalec!), dizajnersko znanje Grki, razvijanje učbenikov za priseljence Belgijci, znakovni jezik Italijani, oblikovanje učbenikov za dislektike in druge posebne skupine Francozi, izvedbo elektronskega učbenika Španci iz Katalonije, andragoško znanje Slovenci oziroma Slovenska UTŽO. Zbrali bomo zgodbe o vodi, zraku, ognju in zemlji, iskali kulturne posebnosti, razvijali elektronske kompetence (starejših) študentov za učenje, podprte z uporabo pametnega telefona. Rezultati projekta bodo v primeru Slovenske UTŽO namenjeni starejšim študentom in predvsem mentorjem v študijskih krožkih angleškega jezika. Projekt 2018-1-BE02-KA204-046866 sofinancira Evropska unija.

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

SPIDW ante portas - SPIDW pred vrati

EureCons Förderagentur GmbH (Nemčija), Aidlearn (Portugalska), Association for Intercultural Dialogue (Romunija), PRO-MED (Poljska), Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje (Slovenija) in Balkanska Agenciya za Ustoychivo Razvitie (Bolgarija) so partnerji v novem projektu. Obveza Slovenije je tridnevno izobraževanje in razumevanje kinematografskega jezika in izražanja, učenje in uporaba aplikacije Moodle. V projektu si prizadevamo za poudarjeno digitalno vključevanje starejših v družbo.

Jasna Čurin

Čestitke profesorici Jasni Čurin in UTŽO Zagreb Zagreb, oktober 2018

Agencija za obrazovanje Hrvatske (ustanova ima podobno vlogo kot Andragoški center Slovenije) je psihologinji Jasni Čurin, predsednici UTŽO Zagreb, podarila priznanje za razvoj izobraževanja starejših odraslih na Hrvaškem. Zamisel za UTŽO Zagreb je po obisku v Sloveniji po modelu Slovenske UTŽO podala profesorica andragogike Maja Špan, prizadevanjem in zavzetosti Jasne Čurin pa dolgujemo razvoj in rast UTŽO Zagreb, ki vsako leto sprejme približno tisoč starejših študentov. SUTŽO išče navdih v delu UTŽO Zagreb in obratno. Veže nas dolgoletno sodelovanje in prijateljstvo.

Video: <http://www.cjelozivotno-ucenje.hr/portfolio-item/jasna-curin-prof-dobitnica-priznanja-za-doprinos-razvoju-prakse-obrazovanja-odraslih>

Ali poznate Batino mesto Zlin? Odpirajo se možnosti izmenjave Ljubljana, 4. december 2018

Na študijski obisk je prišla dr. Eva Chmelarova, ki jo zanimata ustroj in poslanstvo SUTŽO. Na Univerzi v Zlinu, v Centru za izobraževanje odraslih, so namreč uvedli izobraževanje starejših iz angleškega jezika. So metode izobraževanja starejših drugačne? Metode niso, vsebina pa raste iz potreb, dogajanja v okolju, študentov samih, zanimanj njihovega mentorja in kraja, kjer živijo. Dr. Chmelarova nas vabi, da obiščemo njihove skupine starejših študentov in mesto Zlin, ki ga je ustvaril *Tomaš Bata*. Se še spominjate Batinih cen? Tomaš, preprost fant iz družine čevljarjev, je zgradil mestece Zlin po načrtu ameriškega arhitekta Franka Lloyda Wrighta, svetle tovarniške prostore po načrtih Le Corbusierja. Poskrbel je za kulturo, izobraževanje delavcev, bolnišnice, plavalne bazene, utrdeitev družinske celice. V ZDA je preučeval Fordove proizvodne metode. Ritem tekočih trakov je usklajal s srčnim ritmom. Dobiček si je delil z delavci. V Švici je zgradil tovarne, v Franciji mestece Bataville itd. V času komunizma so tovarne nacionalizirali, mesto preimenovali. Danes ima Zlin znova Batino podobo. Domala vse institucije se imenujejo po njem, vse od univerze, muzeja do šol in zdravstvenega doma. Zanimiva bi bila izmenjava z Univerzo Tomaša Bate v Zlinu.

Naše srečanje: Kognitivni in vedenjski nevrolog in znanstvenik, doc. dr. Voyko Kavčič
Ljubljana, 9. november 2018

Srečali smo se z doc. dr. Voykom Kavčičem, znanstvenikom na področju kognitivnih znanosti na Gerontološkem inštitutu Wayne State University v ZDA. Postal je član Sveta Inštituta za disleksijo pri Slovenski UTŽO, zanj pripravlja tudi predavanja po Skypu. Pripravljen je podpreti naše iskanje testov inteligentnosti, primernih za osebe z disleksijo. Naj vas spomnimo: poslanstvo Inštituta za disleksijo je brisati stigmo oseb z disleksijo, vrniti jim družbeni ugled, odkrivati možnosti, da prepoznajo in uporabijo svoje darove. Zanimarimo šolsko linearno učenje. Nevroznanstveniki nam dajejo nova in dragocena spoznanja o učenju.

Napovedujemo, vabimo

Vaje v kubizmu. Razstava likovne skupine UTŽO Ljubljana
November 2018–marec 2019, UTŽO Ljubljana, Poljanska 6, dvorana v pritličju

Likovna skupina pod mentorstvom Janeza Zalaznika se je pred leti podala na zahtevno avanturo spoznavanja likovnih stilov XX. stoletja. Največ časa so namenili najvplivnejši smeri, kubizmu. Premik od likovnega posnemanja narave h konstruiranju podobe je bil za člane skupine zahteven preskok, zato so njihova likovna dela rezultat dolgega procesa spoznavanja in reševanja likovnih problemov.

Enajsta šola v knjigarni. Kaj je disleksija in katere so njene prednosti?

8. januar 2019 ob 11.00, Knjigarna Konzorcij, Mladinska knjiga, Slovenska 29, Ljubljana

Predavateljica Ana Krajnc pravi, da je veliko predsodkov glede disleksije, ker mnogi poznajo zgolj eno njeno plat: težave pri branju in pisanju v šoli in življenju. Toda disleksija ni bolezen ali napaka, je način, kako deluje živčevje. Vsak človek ima drugačne možgane in ti delujejo na njemu lasten način. Disleksijo moramo poznati, upoštevati, lajšati, predvsem pa razumeti prednosti, ki jih prinaša in jih razvijati. Spoznavanju teh prednosti je namenjeno tokratno predavanje v Enajsti šoli v knjigarni.

Literarni večer na Fužinah. V pisanju, pesnjenju in ustvarjanju je smisel vsega

9. januar 2019 ob 19.00, Knjižnica Fužine, Preglov trg 15, Ljubljana

Članice in član študijskih skupin Ustvarjalno pisanje Univerze za tretje življenjsko obdobje Ljubljana pod mentorstvom slovenske pisateljice *Neli Filipič* pišejo predvsem kratko prozo, s katero sodelujejo na literarnih natečajih, svoje zgodbe objavljajo v literarnih in drugih revijah ter jih predstavljajo na javnih branjih. Njihovo prepričanje je, da je v pisanju, pesnjenju in ustvarjanju smisel vsega. Besede, pravijo, so obrambni zid, ki zadržuje mišljenje in občutenje, da ne ponikneta v nič. Literarni večer pripravljajo v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana, enoto Fužine.